

Pojavljanje velike bele čaplje *Egretta alba* na Dravi med Ptujem in Ormožem

Occurrence of Great White Egret *Egretta alba* on the Drava River between Ptuj and Ormož

Že od nekdaj, ko so še bila v modi ptičja peresa, je ta velika bela ptica privlačevala lovce in trgovce, katerih cilj je bil lahek zaslužek s preprodajo njenih snežno belih peres. Takratna modna muha in današnje onesnaževanje okolja in izsuševanje močvirij botrujejo njenemu močnemu številčnemu upadanju. Danes jo štejemo za ogroženo vrsto in jo poskušamo zaščiti. V avstrijski Rdeči knjigi ogroženih živali jo uvrščajo v skupino močno ogroženih živali.

Razširjena je v Evropi, predvsem v JV delu, v prednji Aziji, Afriki, Avstraliji, Ameriki.

Katalog favne Jugoslavije jo obravnava kot negnezdilno, ki se skozi celo kolodarsko leto zadržuje v Sloveniji. Gnezdi v Makedoniji, Slavoniji, Vojvodini, južni Črni gori, kot možna gnezdlka je zastopana tudi v posavskem delu Bosne in Hercegovine.

Velika bela čaplja je klatež in se livec, ki odleti avgusta, septembra pa tudi oktobra. Evropske velike bele čaplje prezimujejo v severni Afriki in jugozahodni Aziji, pri ložnostno tudi "doma". Vračajo se marca, aprila in maja.

Opozovanja velike bele čaplje v Bukovcih pri Ptuju, na Ormoškem jezeru in na Ptujskem jezeru:

datum date	število primerkov number of species	opazovalec observer
29.7.1981 Ormoško jezero 1	1	B.Štumberger
30.7.1981 Ormoško jezero 1	1	B.Štumberger
5.9.1981 Bukovci 2	2	B.Štumberger
31.12.1981 Ormoško jezero 1	1	G.Lukač
1.2.1982 Ormoško jezero 2	2	B.Štumberger
20.2.1982 Ormoško jezero 1	1	B.Štumberger
8.10.1983 Bukovci 1	1	F.Janžekovič
28.12.1983 Bukovci 2	2	F.Janžekovič
21.1.1984 Bukovci 1	1	F.Janžekovič

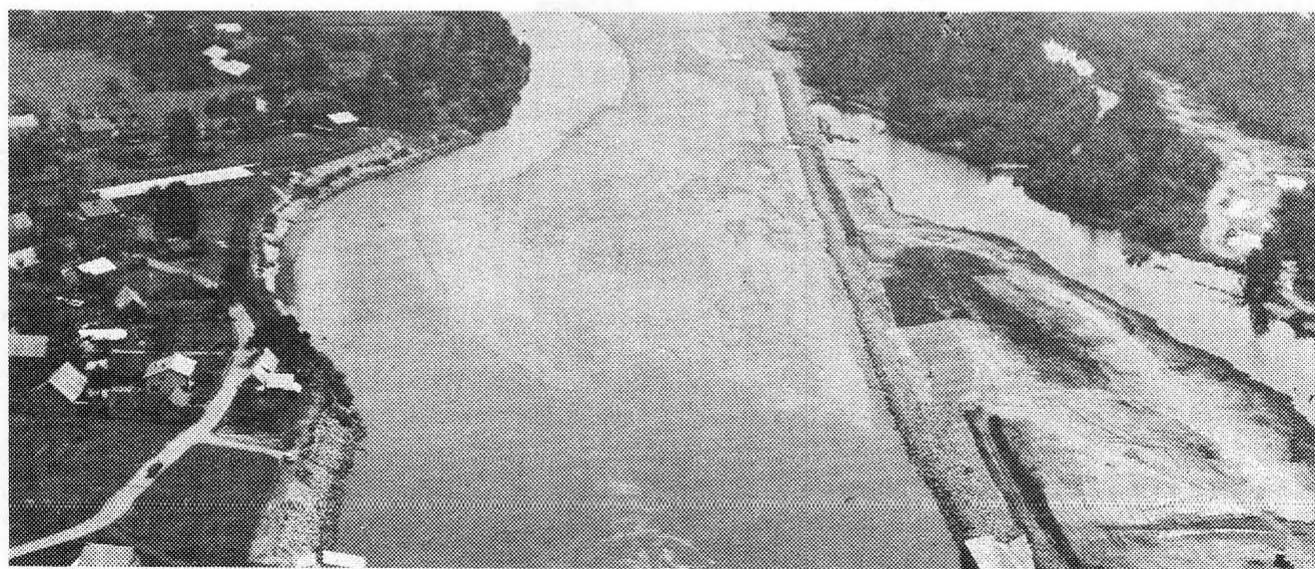

Foto 1: Drava pod jezom v Markovcih leta 1979. (J. Lampič)
Photo 1: The Drava River at Markovci in 1979. (J. Lampič)

9.2.1984		
Ormoško jezero 17	F.Janžekovič	
10.2.1984		
Bukovci	2	"
22.2.1984		
Bukovci	1	"
27.2.1984		
Bukovci	3	"
5.3.1984		
Bukovci	3	"
28.9.1984		
Bukovci	2	"
15.10.1984		
Bukovci	1	"
8.11.1984		
Bukovci	1	"
11.11.1984		
Bukovci	1	"
18.11.1984		
Bukovci	1	"
6.12.1984		
Bukovci	1	"
11.12.1984		
Bukovci	1	"
15.12.1984		
Bukovci	1	"
23.12.1984		
Bukovci	1	"
30.12.1984		
Bukovci	1	"
23.1.1985		
Bukovci	1	"
5.2.1985		
Bukovci	1	"
22.2.1985		
Bukovci	1	"
16.10.1985		
Ptujsko jezero	2	"

Velika bela čaplja se na Dravi med Ptujskim in Ormoškim jezerom pojavlja kot selivka, klatež in prezimovalec.

Na Ormoškem jezeru je prezimovala v zimi 1981/82, pri podatku iz poletja 1981 gre za zgodnjega selivca. Pri podatku iz zime 1984 pa za klateže (prezimovalce), ki so potikajoč se po dravski strugi pričakovali otoplitev.

Veliko belo čapljo sem opazoval v strugi Drave in v mrtvem rečnem rokaju, kjer je družno s sivimi čapljami *Ardea cinerea* lovila ribe. Ptica je na Dravi v Bukovcih prezimovala v zimah 1983/84 in 1984/85, pri jesenskih opazovanjih v letih 1981 v Bukovcih in 1985 na Ptujskem jezeru gre za preletnike.

Iz podatkov opazovanj sklepam, da se velika bela čaplja redno seli ob Dravi, posamezni primerki pa prezimujejo tudi na Ormoškem jezeru in v Bukovcih, gotovo pa še na drugih ustreznih mestih ob Dravi.

SUMMARY

The author reports on the observation of the Great White Egret from 1981 to 1985 on the Drava River between Ptuj and Ormož. Most occurrences were recorded in the month of February, which indicates an early return of this bird in the role of a migrator. December data, however, can be interpreted through vagrancy. The question if the species migrates or merely wanders is most likely conditioned geographically and populationally.

LITERATURA

- Božič, I. (1983) : Ptci Slovenije, Ljubljana.
- Heinzl, H., Fitter, R., Parslow, J. (1983) : Pareys Vogelbuch. Berlin.
- Lukač, G. (1983) : Ornithofavna Ormožkog akumulacijskog jezera. Larus 33-35, str.173-194, Zagreb.
- Matvejev, S.D., Vasič, V.F. (1973) : Catalogus faunae Jugoslaviae. Aves IV/3. Ljubljana.
- Hable, E., Prokop, P., Schifter, H., Wruss, W. (1983) : Rote Listen gefährdeter Tiere Österreichs. Rote Liste der in Österreich gefährdeten Vogelarten (Aves). Wien.

Franc Janžekovič
Bukovci 27
62281 Markovci